

Asist. dr. Minodora Bucur: *Caragiale și dinamica textului; de la literatură la cinematografie și teatru*

Departamentul de Studii literare

Cursul își propune o paralelă permanentă între textul lui Caragiale și receptarea lui în diversele epoci (ecranizări cinematografice mai vechi și mai noi, puneri în scenă obișnuite și teatru radiofonic), fiind valorizate în felul acesta anumite aspecte sociale, politice, care țin de mentalitatea culturală a vremii, și nu în ultimul rând pune în discuție valoarea "cuvântului" și forța de impact a acestuia, ieri și azi.

Conf. dr. Ioana-Ruxandra Fruntelată: *Modele mitice și spațiu literar*
Departamentul de Studii culturale - Etnologie

După o discuție a termenilor „mit” și „spațiu literar”, cu accepții variate în istoria mai multor discipline umaniste, vom propune o definiție a modelului mitic în literatură, și câteva repere de interpretare a unor capodopere în proză din literatura română și literatura universală. Fantasticul, ludicul, nostalgia arhetipului, realismul magic sau mitologiile personale ne vor conduce spre descifrarea unor texturi simbolice semnificative pentru explicarea unei creații sau spre un *interspațiu* aflat la întâlnirea dintre text și context și favorabil deschiderilor antropologice. De la *Cezara* la *Ulysse* și de la *Șarpele* la *Aprilie spulberat* (și la alte opere pe care doriți să le includeți în tematica acestui curs), vom încerca să înțelegem de ce scrie un scriitor și de ce avem nevoie de mit și de literatură.

Conf. dr. Elena Ionescu: *Interferențe literatură – muzică*
Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Cursul vizează un parcurs paralel literatură-muzică pornind de la Antichitate și ajungând la secolul al XIX-lea. Expunerile vor fi însoțite de audiții și proiecții. Între reperele cursului se numără: muzica – scop magic/religios și divertisment; poetul, muzicianul și ...Muzele; lirica monodică și corală; rolul teatrului în cetatea greacă; locul muzicii în cadrul conceptului educativ platonian; divertismentul de masă la Roma și preocupările literar-muzicale ale unor cezari; arta trubadurilor; Renașterea: profilul curteanului desăvârșit; interferența artelor în Baroc; elită și spectacol; admirația reciprocă: poeți și muzicieni ai secolului al XIX-lea; explorarea unor opere literare în raport cu operele muzicale pe care le-au inspirat.

Evaluare: portofoliu (răspunsuri la zece întrebări, fișe de lectură) 50%, participare activă 25%, prezență 25%.

Lect. dr. Ruxandra Iordache: *Sonetul - tradiție și inovație*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Sonetul, una dintre cele mai productive și mai longevive specii lirice, și-a dovedit, în timp, resursele inepuizabile, în ciuda constrângerilor sale formale (sau poate tocmai datorită lor!). Pornind de la întâlnirea directă cu texte aparținând unor epoci și direcții poetice diferite, cursul va explora disponibilitățile estetice ale sonetului, rigorile și mobilitatea sa, afinitatea dintre forma închisă și deschiderea ideatică. Printr-o incursiune în poetica și poeticile acestei specii ale cărei reguli nu au condamnat-o la rigiditate, vor fi urmărite variațiile tiparului tradițional, începând cu Evul Mediu și până în secolul al XVII-lea. La acestea, se adaugă conexiunile tematice și stilistice stabilite între autori și operele lor, de la Școala siciliană la Dante și poezii Dulcelui Stil Nou, de la Petrarca la tradiția petrarchistă, trecând prin Michelangelo, Ronsard, Camões, Shakespeare, și continuând cu jocurile manieriste și baroce ale lui Marino și Góngora. Forma de evaluare: 40% intervențiile orale, 60% eseul final.

Prof. dr. Ion Bogdan Lefter: *Literatura și contextele ei în secolul XIX.*
Liberalismul pașoptist și conservatorismul junimist

Departamentul de Studii literare

Cursul completează studiul celor două mari modele culturale autohtone din secolul XIX, pașoptismul și perioada “marilor clasici”, punând accentul nu asupra operelor, asupra textelor literare propriu-zise, ci asupra contextelor lor sociale, politice, ideologice. Nici literatura pașoptistă, nici cea junimistă nu pot fi înțelese fără o atentă refacere a “fundalului de epocă” și fără identificarea orientărilor așa-zicând „supraindividuale”, esențialmente liberală în cazul pașoptiștilor și esențialmente conservatoare în cazul junimiștilor.

Conf. dr. Gabriel Mihăilescu: *Ipostaze ale feminității în cultura românească veche*

Departamentul de Studii literare

Cursul își propune o reconstituire, din mai multe perspective, a figurilor feminității proiectate, în texte și imagini, în cultura românească veche. Recurgând alternativ la „instrumentele” teoretice puse la dispoziție de discipline ca istoria mentalităților, istoria literaturii, antropologia imaginarului, arhetipologia sau comparatistica, voi încerca să conturez chipul specific al mai multor tipuri de feminitate frecvent întâlnite în literatura veche românească : sfânta, mama, nevasta, țiitoarea, văduva etc. Cursul, consacrat universului feminin, cotidian sau arhetipal, al secolelor XV-XVIII, va cuprinde teme precum: imaginea femeii în teologia medievală; condiția juridică a femeii în țările române (sec. XVII-XVIII); moravuri, mentalități, veșminte – o privire asupra vieții cotidiene; personaje-femei în istoria cronicarilor; femei intelectuale în epoca veche; femeile în viața și opera lui D. Cantemir; chipuri ale sfințeniei: prototipul creștin – Maica Domnului ; sfânta „desfrânată” – Maria Egipteanca.

Prof. dr. Ioana Pârvulescu: *Literatura română modernă și jocul. Forme și sensuri ale ludicului*

Departamentul de Studii literare

Cursul își propune să descopere jocul – cu accent pe sensul grav al cuvântului, cel din Huizinga, *Homo ludens* – din operele literaturii române moderne, de la *Păcatele tinerețelor* de Costache Negruzzi (1857), până la *Enigma Otiliei* de G. Călinescu (1938), unde apar surprizele făcute de un scriitor care e totodată istoric și critic literar și la *Elegii pentru ființe mici* de E. Ionescu. Nu va fi ignorată nici *joaca*, de tip *Cuvinte potrivite și...încrucișate* de Arghezi (1933). Jocuri de societate, jocuri onomastice, semnături secrete ale scriitorilor vor fi ordonate după un alfabet ludic. O secvență importantă și interactivă a cursului o constituie mișcările de avangardă, cu toate jocurile lor. Rama literaturii universale, altfel spus a contextului e obligatorie. Cursul însuși va fi gândit după convențiile jocului, chiar dacă nu va neglija rigorile academice.

Scopul cursului este dublu: pe de o parte să invite la recitirea și fixarea unor scriitori importanți ai literaturii noastre dintr-o perspectivă inedită, pe de altă parte să lege micile jocuri ale scriitorilor de marele joc al literaturii și, de ce nu, al vieții.

Lect. dr. Sebastian Vlad Popa: *Figuri mitologice în literatura română și universală*

Departamentul de Studii literare

Cursul încearcă să lămurească problema mitologicului ca manifestare a principiului polarității în literatura tuturor genurilor:

Euripide, Tirso de Molina, Moliere, Shakespeare, Goethe, Eminescu, Caragiale, Creangă, Dostoievski, Arghezi, Blaga, Hasenclever, Nichita Stănescu și autori contemporani.

Lect. dr. Magda Răduță: *Mihail Sadoveanu – modificări ale formulei realiste*
Departamentul de Studii literare

Cursul își propune o cartografiere a formulelor prin care realismul se vede transpus în proza lui M. Sadoveanu, de la momentul 1904 (cu realismul de tradiție Maupassant, respins de detractori drept „naturalism”) până la vârsta romanelor de după 1930 (mai ales *Creanga de Aur* și *Noaptea de Sânziene*), etichetate drept „magico-simbolice”, și ale prozelor de după 1945, tragic îndatorate realismului socialist. O discuție aparte va fi dedicată romanelor istorice, unde traseul de ficționalizare imprimă traiectorii inedite formulei de realism clasic.
Evaluare: verificare orală (60%), prezență activă la discuții (40%).

Conf. dr. Răzvan Voncu: *Modernitate înainte de modernism. De la Al. Macedonski la Tristan Tzara*
Departamentul de Studii literare

Cursul parcurge, prin decupaje tematice, manifestările prin care, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX (1890-1918), se constituie modernitatea în literatura română. Pornind de la școala simbolistă a lui Al. Macedonski și urmărind în paralel evoluțiile din câmpul poeziei, prozei și dramaturgiei, cursul va evidenția constituirea unei noi concepții despre literatură, sub influența benefică a doctrinelor post-simboliste franceze și în confruntare cu curentele și grupările tradiționaliste autohtone.

Un capitol aparte este dedicat criticii și eseisticii literare, care face în această perioadă un salt spectaculos, de la discursul de tip normativ al lui Maiorescu, la impresionismul tânărului Lovinescu, raționalismul lui Mihail Dragomirescu și critica, de descendență gheristă, a lui G. Ibrăileanu.

De asemenea, cursul va aborda și diferitele accepții ale noțiunilor de *modern*, *modernitate*, în opoziție cu *modernismul* interbelic, pregătindu-i pe studenți pentru întâlnirea fundamentală cu literatura română dintre cele două războaie mondiale.